

KEBERKESANAN CERPEN DALAM MEMPERTINGKATKAN PRESTASI PENULISAN KARANGAN BAHASA MELAYU DALAM KALANGAN MURID

Abdul Rasid Jamian
arasid@educ.upm.edu.my

Shamsudin Othman
shamsudean66@gmail.com

Norzila Md Yusof

Jabatan Pendidikan Bahasa dan Kemanusiaan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia

Abstrak

Kajian ini menganalisis keberkesanannya penggunaan teks komsas terhadap prestasi penulisan karangan 64 orang murid tingkatan dua berpencapaian sederhana. Kajian berbentuk eksperimental ini dijalankan untuk membandingkan keberkesanannya menggunakan teks komsas dengan kaedah pengajaran konvensional dalam pengajaran penulisan karangan. Kedua-dua kumpulan telah diberikan dua ujian, iaitu praujian dan pascaujian untuk membandingkan prestasi penulisan karangan dalam aspek karangan keseluruhan, aspek pengembangan isi karangan dan aspek penggunaan jenis ayat. Dapatkan kajian daripada praujian dan pascaujian menunjukkan bahawa kaedah pengajaran penulisan karangan menggunakan teks komsas terbukti lebih berkesan berbanding dengan kaedah pengajaran konvensional terhadap prestasi penulisan karangan murid.

Kata kunci: Pengajaran Penulisan; Prestasi Penulisan Karangan; Teks Komsas; Murid Sekolah Menengah; Guru Sekolah Menengah

Abstract

This research analyses the effectiveness of literature texts to upgrade the performance of 64 average-achiever students in Form Two. This experimental research was conducted to compare the effectiveness of the use of literature texts and conventional methods of teaching composition. Both groups were given two tests, namely pre-test and post-test to compare the performance of the overall composition, elaboration of points and sentence type. The research findings of the pre-test and post-test show that the teaching of composition using the literature texts is more effective than the conventional method.

Keywords: *teaching of composition, writing composition performance; Literature texts; secondary school students; secondary school teachers*

PENDAHULUAN

Pakar bahasa dan ahli pendidik mengakui bahawa kemahiran menulis merupakan kemahiran yang paling sukar diajarkan dan dikuasai oleh seseorang murid. Dalam aspek pengajaran, kemahiran menulis perlu diberikan penekanan yang sewajarnya di sekolah untuk melahirkan murid yang berkemampuan dalam menyampaikan fikiran dan dapat berkomunikasi dengan berkesan dalam masyarakat.

Kelemahan pencapaian murid di sekolah rendah dan menengah dalam kemahiran penulisan karangan banyak dilaporkan dalam dapatan para pengkaji bahasa dan keputusan peperiksaan awam di negara ini. Kelemahan kebanyakannya calon dalam aspek penulisan ini antaranya termasuklah tidak dapat mentakrif tajuk karangan dengan tepat, isi yang tidak dikembangkan dengan baik, menggunakan ayat yang tidak gramatis, pengolahan tidak menarik, menulis karangan tanpa merangkanya terlebih dahulu, juga lemah dalam penyampaian idea dan ayat-ayat tidak mempunyai pertautan antara satu sama lain. Keadaan ini menyebabkan isi karangan mereka menjadi kabur dan sukar difahami. Kelemahan ini jelas menggambarkan penguasaan sistem tatabahasa bahasa Melayu dalam kalangan murid pada peringkat rendah dan menengah masih tidak memuaskan.

Menurut Abdul Jalil Othman (2001), kelemahan dalam penulisan murid khususnya pada peringkat menengah rendah menyebabkan mereka tidak berupaya menghasilkan karangan yang berkesan, dan tidak menarik untuk dibaca. Kelemahan ini termasuklah penyusunan idea melalui pertautan kata

dan maklumat yang longgar. Keadaan ini akan memberikan kesan terhadap pencapaian penulisan karangan mereka semasa menghadapi peperiksaan.

Sehubungan itu, kaedah pengajaran yang menyeronokkan dan dapat mengeksploitasi bahan tertentu yang boleh menggerakkan minda murid kepada tajuk karangan yang akan ditulis, amat perlu untuk mengatasi kelemahan mereka dalam penulisan karangan. Dalam hal ini, penggunaan teks komsas (genre cerpen) dapat berperanan sebagai pencerutus penjanaan idea dalam kalangan murid, khususnya yang berkaitan dengan karangan jenis cereka. Penggunaan bahan sastera dalam pengajaran bahasa ibarat lagu dan irama yang tidak dapat dipisahkan kerana kedua-duanya saling berkait. Marohaini Yusof (2001) berpendapat, penggunaan bahan sastera mampu membekalkan murid bahan yang mudah difahami, menarik dan asli untuk tujuan pengajaran bahasa. Menurut Nik Safiah Karim (2002) pula, bahan sastera amat berguna dalam pengajaran bahasa sama ada dalam konteks masyarakat penuturnya mahu pun sistem bahasa itu sendiri. Bahan Sastera membantu meningkatkan kesedaran dan penghayatan murid akan nilai-nilai moral etika (Awang Sariyan, 2003).

Penerapan nilai murni dan kemanusiaan yang ada dalam karya sastera akan membantu pengolahan ayat yang lebih signifikan dengan budaya atau persekitaran masyarakat mereka. Cara ini akan menjuruskan pelajar ke arah penggunaan laras dan gaya bahasa yang indah dalam penulisan karangan murid-murid ini.

Kesimpulannya, hasil kajian ini akan dapat membantu pengkaji dan guru Bahasa Melayu memilih kaedah atau bahan pengajaran yang sesuai untuk mengatasi masalah kelemahan murid dalam penulisan karangan yang berkesan, di samping dapat memupuk minat murid terhadap sastera dan mengasah bakat mereka untuk menghasilkan penulisan karya kreatif seperti cerpen dan novel pada masa akan datang.

Kajian ini secara umumnya bertujuan melihat keberkesanannya pengajaran karangan yang menggunakan teks cerpen terhadap prestasi penulisan karangan dalam kalangan murid tingkatan dua. Objektif khusus kajian ini pula adalah untuk:

1. Mengukur prestasi penulisan karangan keseluruhan antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.
2. Mengukur prestasi pengembangan isi karangan antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan .
3. Mengukur penggunaan pelbagai jenis ayat murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.

JURNAL BAHASA

Kajian ini bertujuan untuk menguji hipotesis alternatif seperti yang berikut:

- HA1 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min prestasi penulisan karangan keseluruhan praujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.
- HA2 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min prestasi penulisan karangan keseluruhan pascaujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.
- HA3 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min pengembangan isi karangan praujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan .
- HA4 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min pengembangan isi karangan pascaujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.
- HA5 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min penggunaan jenis ayat praujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.
- HA6 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min penggunaan jenis ayat pascaujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.

METODOLOGI KAJIAN

Reka bentuk kajian ini ialah kuasi eksperimental. Pemilihan kaedah eksperimental ini dibuat kerana boleh menghasilkan hubungan sebab dan akibat. Noraini Idris (2010) menyatakan bahawa penyelidikan eksperimen adalah paling berstruktur kerana kawalan dan prosedur boleh dikawal. Reka bentuk eksperimen sebenar yang dipilih ialah reka bentuk kumpulan praujian dan pascaujian. Menurut Mohd Majid Konting (2005) pula, reka bentuk kajian ini sesuai digunakan bagi mengkaji perubahan disebabkan oleh olahan pemboleh ubah tak bersandar. Reka bentuk ini menggunakan dua kumpulan, iaitu kumpulan eksperimen yang diberikan olahan dan kumpulan kawalan. Kumpulan eksperimen akan diberikan modul pengajaran penulisan karangan menggunakan teks cerpen, manakala kumpulan kawalan diajarkan dengan teknik pengajaran konvensional tanpa penggunaan bahan teks cerpen. Kedua-dua kumpulan akan diberikan dua

ujian, iaitu praujian sebelum sesi eksperimental dijalankan dan pascaujian selepas menjalani proses pengajaran penulisan sebanyak tiga sesi. Eksperimen ini dijalankan untuk menentukan keberkesanannya penggunaan teks cerpen dalam mempertingkatkan prestasi penulisan karangan murid.

Kajian ini dijalankan terhadap murid tingkatan dua di Sekolah Menengah Kebangsaan Dato' Mohd Taha, Gemencheh, Negeri Sembilan. Responden terdiri daripada murid lelaki dan perempuan pelbagai kaum, iaitu Melayu, Cina dan India. Mereka terdiri daripada 64 orang murid berpencapaian sederhana, iaitu yang mendapat gred C (markah antara 50 –64 peratus) dalam mata pelajaran Bahasa Melayu. Tujuannya untuk memastikan bahawa teks cerpen benar-benar memberikan impak dalam peningkatan penulisan mereka untuk menghadapi peperiksaan menengah rendah (PMR). Pemilihan dalam kumpulan sampel dilakukan oleh pengkaji secara rawak mudah. Responden tersebut dibahagikan kepada dua kumpulan, iaitu 32 orang dalam kumpulan eksperimen dan 32 orang lagi dalam kumpulan kawalan. Menurut Mohd Majid Konting (2005), penggunaan saiz sampel digalakkan melebihi 30 unit, dengan andaian taburan normal biasanya dipenuhi apabila saiz sampel melebihi 30 unit.

Dalam usaha memperoleh data penilaian pencapaian penulisan karangan maka pengkaji telah membina instrumen kajian untuk digunakan, iaitu soalan praujian dan pascaujian serta soalan latihan karangan. Tajuk ujian yang dipilih ini bersesuaian dengan tahap, minat dan kemampuan murid. Tajuk karangan yang akan digunakan bagi tiga sesi pengajaran adalah sama bagi kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan. Oleh itu, data yang diperoleh dalam praujian dan pascaujian akan dianalisis dengan statistik deskriptif dan statistik inferensi menggunakan atur cara SPSS versi 14. Statistik deskriptif akan digunakan untuk menghuraikan prestasi sampel dalam penulisan karangan secara keseluruhan, aspek pengembangan isi dan jenis ayat, iaitu dalam bentuk peratusan, min dan sisihan piawai. Analisis statistik inferensi pula akan digunakan bagi menguji hipotesis ujian-t dua min sampel bebas (pada aras 0.05).

DAPATAN KAJIAN

- HA1 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min prestasi penulisan karangan keseluruhan praujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.

- HA2 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min prestasi penulisan karangan keseluruhan pascaujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.

Berdasarkan prestasi markah karangan keseluruhan murid kumpulan eksperimen (KE) dan murid kumpulan kawalan (KK) dalam praujian dan pascaujian menunjukkan bahawa skor mentah yang diperoleh dalam praujian dan pascaujian telah dianalisis dan telah dirumuskan seperti dalam Jadual 1 dan Jadual 2. Berdasarkan dapatan menunjukkan bahawa kedua-dua kumpulan dalam praujian menunjukkan pencapaian yang sama, iaitu dalam lingkungan markah 40 peratus hingga 74 peratus sahaja. Namun begitu, dalam pascaujian pula menunjukkan bahawa terdapat peningkatan dalam kumpulan eksperimen (kumpulan yang menggunakan teks komsas), iaitu tiga orang murid (9.4 peratus) murid telah memperoleh gred A. Kumpulan kawalan masih tiada yang memperoleh gred A. (Rujuk Jadual 2).

Berdasarkan Jadual 3, didapati skor min prestasi penulisan karangan keseluruhan yang diperoleh oleh murid KE ialah 53.87 ($SP = 9.40$), manakala murid KK memperoleh skor min 48.65 ($SP = 7.40$). Hasil analisis ujian-t pula menunjukkan bahawa terdapat perbezaan min yang signifikan murid KE dengan murid KK dalam aspek penulisan karangan keseluruhan praujian, iaitu $t(31) = 2.84$, $p < .05$. Dapatan ini bermakna hipotesis 1, iaitu terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min prestasi aspek karangan keseluruhan antara murid kumpulan eksperimen dengan kumpulan kawalan dalam praujian adalah benar. Oleh itu, hipotesis ini diterima. Dapatan ini menunjukkan bahawa skor min prestasi aspek karangan keseluruhan murid KE adalah baik sedikit berbanding dengan murid KK dalam praujian sebelum rawatan dijalankan.

Dapatan kajian skor min prestasi penulisan karangan keseluruhan pascaujian pula menunjukkan bahawa murid KE ialah 60.21 ($SP = 10.44$) dan murid KK memperoleh skor min 51.28 ($SP = 8.53$). Hasil analisis ujian-t pula menunjukkan bahawa terdapat perbezaan skor min yang signifikan antara murid KE dengan murid KK dalam aspek penulisan karangan keseluruhan pada pascaujian, iaitu $t(31) = 4.53$, $p < .05$. Dapatan ini telah membuktikan bahawa hipotesis 2, iaitu terdapat perbezaan skor min yang signifikan terhadap prestasi penulisan karangan keseluruhan antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan dalam praujian adalah benar. (Rujuk Jadual 4)

ABDUL RASID JAMIAN, SHAMSUDIN OTHMAN DAN NORZILA MD YUSOF

Jadual 1 Taburan markah penulisan karangan keseluruhan KE Dan KK dalam praujian.

Markah (%)	Gred	Teks Komsas (KE)	Konvensional (KK)		
		N	%	N	%
75-100	A	0	0	0	0
60-74	B	10	31.3	4	12.5
40-59	C	21	65.6	25	78.1
30-39	D	1	3.1	3	9.4
Jumlah		32	100	32	100

Jadual 2 Taburan markah penulisan karangan keseluruhan KE Dan KK dalam pascaujian.

Markah (%)	Gred	Teks Komsas (KE)	Konvensional (KK)		
		N	%	N	%
75-100	A	3	9.4	0	0
60-74	B	13	40.6	7	21.9
40-59	C	16	50.0	23	71.9
30-39	D	0	3.1	2	6.3
Jumlah		32	100	32	100

Jadual 3 Perbandingan min prestasi karangan keseluruhan antara KE dengan KK dalam praujian.

Kumpulan	Min	SP	Nilai t	dk	P
KE	53.87	9.40			
n=32					
			2.84	31	.008
KK	48.65	7.40			
n=32					

** Signifikan pada aras $p<0.05$

- HA3 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min pengembangan isi karangan praujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan .
- HA4 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min pengembangan isi karangan pascaujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.

JURNAL BAHASA

Jadual 4 Perbandingan min prestasi karangan keseluruhan antara KE dengan KK dalam pascaujian.

Kumpulan	Min	SP	Nilai t	dk	P
KE	60.21	10.44			
n=32					
			4.53	31	.000
KK	51.28	8.53			
n=32					

** Signifikan pada aras p<0.05

Jadual 5 Taburan markah penulisan karangan aspek pengembangan isi KE dan KK dalam praujian.

Markah (%)	Gred	Teks Komsas (KE)		Konvensional (KK)	
		n	%	n	%
75-100	A	0	0	0	0
60-74	B	9	28.1	4	12.5
40-59	C	22	68.8	25	78.1
30-39	D	1	3.1	3	9.4
Jumlah		32	100	32	100

Jadual 6 Taburan markah penulisan karangan aspek pengembangan isi.

Markah (%)	Gred	Teks Komsas (KE)		Konvensional (KK)	
		n	%	n	%
75-100	A	1	3.1	0	0
60-74	B	16	50.0	5	15.6
40-59	C	15	46.9	25	78.1
30-39	D	0	0	2	6.3
Jumlah		32	100	32	100

Jadual 7 Perbandingan skor min prestasi pengembangan isi karangan antara KE dengan KK dalam praujian.

Kumpulan	Min	SP	Nilai t	dk	P
KE	50.68	9.09			
n=32					
			2.011	31	.053
KK	46.81	7.70			
n=32					

** Signifikan pada aras p<0.05

Berdasarkan prestasi markah pengembangan isi karangan murid kumpulan eksperimen (KE) dan murid kumpulan kawalan (KE) dalam praujian dan pascaujian dapatkan kajian menunjukkan bahawa taburan markah dalam aspek pengembangan isi dalam praujian menunjukkan bahawa murid dalam kumpulan eksperimen yang memperoleh markah 60 peratus hingga 74 peratus ialah 28.1 peratus berbanding dengan kumpulan kawalan (Rujuk Jadual 5). Dalam pascaujian pula, murid dalam kumpulan eksperimen menunjukkan peningkatan yang begitu tinggi, iaitu meningkat kepada 50 peratus (Rujuk Jadual 6).

Berdasarkan Jadual 7, dapatan kajian menunjukkan skor min pengembangan isi karangan yang diperoleh oleh murid KE ialah 50.68 ($SP = 9.09$), manakala murid KK memperoleh skor min 46.81 ($SP = 7.70$). Walau bagaimanapun, hasil analisis ujian-t menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan min yang signifikan antara murid KE dengan murid KK dalam aspek pengembangan isi karangan pada praujian, iaitu $t(31) = 2.011$, $p > .05$. Dapatkan ini menunjukkan bahawa hipotesis 3 tidak benar dan harus ditolak.

Berdasarkan dapatan kajian berkaitan dengan skor min prestasi pengembangan isi karangan antara KE dengan KK dalam pascaujian ialah skor min murid KE ialah 58.34 ($SP = 10.88$), manakala murid KK memperoleh skor min 49.78 ($SP = 8.38$). Hal ini bermaksud terdapat peningkatan min berbanding dengan praujian. Hasil analisis ujian-t pula menunjukkan bahawa terdapat perbezaan skor min yang signifikan antara murid KE dengan murid KK dalam aspek pengembangan isi karangan pada pascaujian, iaitu $t(31) = 3.981$, $p < .05$. Dapatkan ini telah membuktikan bahawa hipotesis 4 adalah benar.

- HA5 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min penggunaan jenis ayat praujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.
- HA6 Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min penggunaan jenis ayat pascaujian antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.

Berdasarkan penggunaan jenis ayat murid-murid kumpulan eksperimen (KE) dan murid-murid kumpulan kawalan (KK) dalam praujian dan pascaujian pula, dapatan kajian menunjukkan bahawa sebelum penggunaan kaedah pengajaran menggunakan teks komsas, boleh dikatakan kesemua

murid menggunakan ayat penyata sahaja (Rujuk Jadual 9). Sebaliknya apabila penggunaan teks komsas jelas menunjukkan penggunaan ayat yang pelbagai dalam penulisan karangan dalam kalangan murid, iaitu ayat penyata 90.9 peratus (KE); 95.0 peratus (KK) dan diikuti dengan jenis ayat tanya 5.1 peratus (KE); 2.6 peratus (KK), ayat perintah 2.8 peratus (KE); 0.6 peratus (KK) dan juga ayat seru 1.2 peratus (KE); 1.8 peratus (KK). (Rujuk Jadual 10).

Berdasarkan jadual 11, didapati skor min penggunaan jenis ayat bagi murid KE ialah 19.12 ($sp = 4.21$), manakala skor min murid KK ialah 21.90 ($sp = 4.48$). Berdasarkan ujian-t terdapat perbezaan skor min yang signifikan antara murid KE dengan murid KK dalam aspek penggunaan jenis ayat, iaitu $t (31) = -2.233$, $p < .05$. Hal ini bermakna hipotesis 5 adalah benar dan diterima.

Pascaujian pula menunjukkan bahawa skor min murid KE ialah 22.8 ($SP = 4.43$), manakala skor min murid KK ialah 20.81 ($SP = 4.05$). Walau bagaimanapun, berdasarkan ujian-t menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan, iaitu $t (31) = 1.986$, $p > .05$. Dapatkan ini menunjukkan bahawa hipotesis 6, adalah tidak benar. Oleh itu, hipotesis 6 ini harus ditolak.

PERBINCANGAN

Daripada dapatan kajian dapat disimpulkan bahawa penggunaan teks komsas, iaitu cerpen dalam pengajaran penulisan karangan jenis cereka akan memberikan kesan yang positif kepada murid-murid khususnya dalam aspek prestasi karangan keseluruhan dan aspek pengembangan isi karangan.

Jadual 8 Perbandingan min prestasi pengembangan isi karangan antara (KE) dengan KK dalam pascaujian.

Kumpulan	Min	SP	Nilai t	dk	P
KE	58.34	10.88			
n=32					
			3.981	31	.000
KK	49.78	8.38			
n=32					

Jadual 9 Penggunaan jenis ayat dalam praujian.

Jenis Ayat	Teks Komsas (KE)		Konvensional (KK)	
	N	%	n	%
Ayat penyata	632	100	619	96.6
Ayat tanya	0	0	0	0
Ayat perintah	0	0	1	0.2
Ayat seru	0	0	1	0.2
Jumlah	632	100	621	100

Jadual 10 Penggunaan jenis ayat dalam pascaujian.

Jenis Ayat	Teks Komsas (KE)		Konvensional (KK)	
	n	%	N	%
Ayat penyata	663	90.9	633	95.0
Ayat tanya	37	5.1	17	2.6
Ayat perintah	20	2.8	4	0.6
Ayat seru	9	1.2	12	1.8
Jumlah	729	100	663	100

Jadual 11 Perbandingan skor min penggunaan jenis ayat antara KE dengan KK dalam praujian.

Kumpulan	Min	SP	Nilai t	dk	P
KE	19.2	4.21			
n=32			-2.233	31	.033
KK	21.90	4.48			
n=32					

**Signifikan pada aras $p<0.05$

Jadual 12 Perbandingan min penggunaan jenis ayat antara KE dengan KK dalam pascaujian.

Kumpulan	Min	SP	Nilai t	dk	P
KE	22.8	4.43			
n=32			1.986	31	.056
KK	20.81	4.05			
n=32					

**Signifikan pada aras $p<0.05$

Selepas latihan diberikan dalam tiga sesi pengajaran dan pembelajaran, min prestasi karangan keseluruhan murid kumpulan eksperimen yang diajarkan dengan menggunakan teks cerpen meningkat jauh lebih tinggi berbanding dengan skor min prestasi murid kumpulan kawalan yang diajarkan menggunakan kaedah pengajaran konvensional. Hasil kajian ini menunjukkan bahawa prestasi karangan keseluruhan kumpulan murid yang diajarkan dengan kaedah menggunakan teks komsas meningkat jauh lebih tinggi berbanding dengan murid yang diajarkan dengan kaedah konvensional terutama dalam pascaujian. Hal ini membuktikan bahawa murid-murid yang diajarkan dengan kaedah pengajaran menggunakan teks cerpen berupaya menghasilkan karangan yang lebih baik selepas mereka membuat latihan penulisan karangan dan mendapat pengalaman dalam pelbagai aktiviti yang telah dijalankan dalam proses latihan.

Dapatan kajian ini juga disokong oleh kajian Zamri Mahmood (1997), menunjukkan bahawa penggunaan bahan sastera dalam pengajaran Bahasa Melayu telah memberikan kesan yang baik pada aspek lisan dan aspek penulisan dalam kalangan murid tingkatan satu.

Analisis dapatan kajian bagi aspek pengembangan isi karangan pula menunjukkan tidak terdapat perbezaan skor min yang signifikan antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan pada praujian. Namun begitu, setelah kedua-dua kumpulan menjalani tiga sesi pengajaran dan pembelajaran, skor min prestasi kedua-dua kumpulan menunjukkan peningkatan. Dalam pascaujian, terdapat perbezaan min yang signifikan terhadap prestasi aspek pengembangan isi karangan antara murid kumpulan eksperimen dengan murid kumpulan kawalan.

Dapatan kajian ini juga menunjukkan bahawa penggunaan bahan sastera seperti cerpen dalam pengajaran kemahiran menulis membantu meningkatkan kreativiti murid untuk menghasilkan isi karangan yang baik. Menurut Lancia (1997), peminjaman elemen daripada bahan sastera yang dibaca dan digunakan dalam pengajaran penulisan karangan tidak boleh dianggap sebagai plagiat kerana murid menggunakan elemen berkenaan untuk maksud yang berbeza, iaitu untuk menghasilkan ayat sendiri.

Selain itu, dapatan menunjukkan bahawa penggunaan bahan sastera tidak mempunyai kesan yang jelas terhadap penguasaan aspek penggunaan pelbagai jenis ayat dalam penulisan karangan bagi kedua-dua kumpulan murid. Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa murid masih lemah dalam penguasaan aspek sintaksis mereka. Murid tingkatan empat masih lebih banyak menggunakan ayat penyata berbanding dengan jenis ayat lain dalam penulisan karangan mereka. Keadaan ini menyebabkan

karangan yang ditulis kurang mempunyai keragaman dalam jenis ayat yang digunakan.

Rumusannya, penggunaan bahan sastera memang mempunyai peranan yang positif dalam meningkatkan prestasi penulisan karangan keseluruhan dan aspek pengembangan isi dalam kalangan murid. Tegasnya, penggunaan bahan sastera seperti cerpen itu sendiri telah membezakan corak penulisan antara murid kumpulan eksperimen berbanding dengan murid kumpulan kawalan. Penggunaan bahan sastera tersebut dapat mewujudkan satu garis panduan dan situasi berfikir secara berfokus untuk membantu murid menjanakan idea yang berkaitan dengan tajuk karangan yang diberi. Pengajaran dan pembelajaran komsas bukanlah untuk mengajarkan sastera secara teras tetapi teks komsas perlu digunakan sebagai medium untuk mencapai matlamat pendidikan Bahasa Melayu, iaitu ketrampilan berbahasa Melayu dalam bidang interpersonal, maklumat dan estetik.

KESIMPULAN

Bahan sastera berjaya memberikan impak terhadap pencapaian penulisan karangan murid-murid. Fungsi teks cerpen perlu diberikan perhatian serius kerana peranannya yang mampu membantu murid-murid menjanakan idea dan memotivasi minda mereka dalam penulisan. Oleh itu, disarankan para guru mengambil inisiatif dan menggunakan kreativiti untuk mempelbagaikan bahan bantu mengajar yang sesuai untuk menarik minat dan menjanakan idea kreativiti murid. Penggunaan cerpen yang baik dan mempunyai pelbagai maklumat tentang sosiobudaya mampu merangsang minat murid dalam mencerna pemikiran dan diluahkan melalui penulisan yang kreatif. Hal ini bukan sahaja memberikan kesan terhadap hasil penulisan, malah dapat mencabar minda mereka untuk meningkatkan daya berfikir secara lebih kreatif dan kritis.

Oleh hal yang demikian, para guru juga perlu lebih prihatin dalam pemilihan bahan sastera yang sesuai dengan murid-murid dalam usaha menanamkan minat untuk terus membaca. Meningkatkan kemahiran membaca dan menghargai penulis akan memberikan kesan yang amat mendalam. Dengan adanya motivasi yang tinggi dalam diri murid-murid secara tidak langsung akan menanamkan minat untuk berkarya. Ini akan memupuk minat yang diharapkan dan menghasilkan penulisan yang cukup cemerlang.

RUJUKAN

- Abdul Jalil Othman. “Kajian Pertautan Ayat dalam Penulisan Karangan: Satu Pengenalan” dlm. *Dewan Bahasa* Bil. 44(6), 671-85, 2001.
- Awang Sariyan. “Isu-isu Asas Penggunaan Bahan Sastera dalam Pengajaran Bahasa” dlm. *Dewan Bahasa* Bil. 3(4), 7-11, 2003.
- Lancia, J., “Literacy Borrowing the Reflect of Literature on Children’s writing dlm. *The Reading Teacher*. 50 (6):470-75, 1997.
- Marohaini Yusof. “Landasan Pengajaran Komponen Sastera dalam Bahasa Melayu” dlm. *Dewan Bahasa* 1(6): 20-26, 2001.
- Mohd Majid Konting, 2005. *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nik Safiah Karim. “Bahan Sastera dalam Pengajaran Bahasa Melayu” dlm. *Dewan Bahasa* Bil. 2(10), 34-39, 2002.
- Noraini Idris, 2010. *Penyelidikan dalam Pendidikan*. Kuala Lumpur: Mc Graw-Hill (M) Sdn. Bhd.
- Zamri Mahmood, 1997. “Keberkesanan penggunaan bahan sastera terhadap pembelajaran Bahasa Melayu dalam kalangan pelajar tingkatan satu”. Tesis Sarjana Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.